

بررسی نوستالژی و اندوهگرایی در اشعار قیصر امین پور در مقایسه با اشعار محمدحسین شهریار

علی آزادمنش^۱، محسن صادقی^۲

۱- استادیار زبان و ادبیات فارسی مجتمع آموزش عالی بم

۲- دانش آموخته کارشناسی ارشد زبان و ادبیات فارسی دانشگاه آزاد اسلامی واحد میناب

چکیده

دوری از دوران کودکی، دوری از وطن، هبوط از بهشت، غربت با اسطوره‌ها، غم از دست دادن یاران، دوری از معشوق، مرگ اندیشی و آرمان‌گرایی نمونه‌هایی از نوستالژی هستند که در زندگی هر فردی به شکلی بروز می‌کند. در پژوهش حاضر، نوستالژی و اندوهگرایی دو شاعر معاصر ایران، شهریار و امین پور، بررسی شده و مؤلفه‌های نوستالژی در اشعار آنها با یکدیگر تطبیق داده شده است. نتایج نشان می‌دهد دوری از دوران کودکی و بازگشت تخیل آمیز به آن دوران، از اصلی‌ترین مؤلفه‌های نوستالژی در اشعار این دو شاعر است. تفاوت این دو شاعر در این است که شهریار به گذشته‌های دیرین از جمله عهد باستان ایران توجه بیشتری دارد در حالی که امین پور هیچگاه از آن دوران یاد نمی‌کند. حسرت روزگار جوانی و غم پیری مؤلفه‌های دیگر اندوهگرایی در اشعار این دو شاعر است، با این تفاوت که غم پیری در اشعار امین پور وجود ندارد و بسامد حسرت بر جوانی در اشعار شهریار بیشتر است. نوستالژی جوانی امین پور بیشتر به صورت «حسرت بر گذر سریع زمان» و «ناگهان زود دیر شدن» استوار است. عمر طولانی شهریار نسبت به امین پور سبب شده است که مؤلفه دوری و فراق و مرگ یاران و خویشان بیشتر در اشعار او نمود پیدا کند، لذا تعداد مراثی شهریار به مراتب بیشتر از امین پور است. در نتیجه‌ای کلی‌تر می‌توان با قاطعیت گفت شهریار نسبت به امین پور بسیار اندوهگین و متحسر است.

واژگان کلیدی: شعر معاصر، نوستالژی، قیصر امین پور، محمدحسین شهریار، تطبیق.